

Jaarverslag 2020 Subsidietafel Zelfredzame Inwoners

Inhoud

Inleiding	1
Deeltafel Onafhankelijke Cliëntondersteuning, Sociaal Servicepunt en Sociaal Netwerkpunt	2
Sociaal Servicepunt (SSP)	2
Onafhankelijke cliëntondersteuning	3
Sociaal Netwerk Punt (SNP)	4
Deeltafel Ouderen, Dementie, Mantelzorg en Maatjesprojecten	4
Vrijwilligers- en maatjesprojecten	4
Personenalarmering	4
Mantelzorgondersteuning	4
Ontmoetingscentra dementie	5
Ouderen: Welzijn op Recept.....	5
Deeltafel GGZ en Participatie	5
GGZ	6
Participatie	6

Inleiding

De uitbraak van de coronacrisis in maart heeft de realisatie van het Uitvoeringsplan 2020 "*Niemand tussen Wal en Schip*" vanzelfsprekend sterk beïnvloed. De impact van COVID-19 was enerzijds goed zicht- en ook voelbaar in de manier waarop toch nog vorm kon worden gegeven aan de in het plan opgenomen activiteiten.

Anderzijds zorgde de crisis ervoor dat het ontwikkelingsproces dat in 2019 aanvankelijk nog aarzelend door de elf deelnemers aan de tafel was ingezet, werd versterkt en ook verdiept. Deelnemers: Florence, GGZ Rivierduinen, Indigo, Kwadraad, MEE Zuid-Holland Noord, REAKT, Stichting Buddy Netwerk, Sport en Welzijn, VTV Zuid-Holland Noord, Woej en WZH.

De ondersteuning zoals die wordt geboden door de aan de subsidietafel vertegenwoordigde partners is primair gericht op de meer kwetsbare inwoners van Leidschendam-Voorburg: ouderen, mantelzorgers, mensen met een beperking of GGZ-problematiek, mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Dat de coronacrisis met name ook hen hard zou treffen, was overduidelijk. De in 2020 geplande activiteiten móesten in de ogen van de partners dan ook zoveel als mogelijk doorgang vinden.

Dat dit is gelukt, is te danken aan de grote inzet van de betrokken medewerkers en hun flexibiliteit en creativiteit. Door het wegvallen van de mogelijkheid elkaar *face to face* te ontmoeten, werd telefonisch en digitaal contact onderhouden met cliënten. Er waren online ondersteuningsgroepen en bewegingslessen en een digitale huiskamer. Er werd gewandeld met cliënten en wanneer nodig toch een huisbezoek afgelegd, met inachtneming van de voorschriften. Cliënten waardeerden deze inspanningen, maar duidelijk werd ook dat direct contact onontbeerlijk is.

Omdat de elf organisaties eind 2019 voor een belangrijk deel niet goed op de hoogte of zelfs nog onbekend bleken met de inhoud van elkaars werk, heeft iedere instelling zich tijdens de (deels digitale) plenaire bijeenkomsten in 2020 nader gepresenteerd. Dit gaf niet alleen beter zicht op al wel bestaande onderlinge werkrelaties, maar ook op de mogelijkheden voor nieuwe en verdere samenwerking. COVID-19 heeft dit proces versneld.

De vele hulpvragen voortkomend uit de crisis, gevoegd bij de beperkingen als gevolg van de lockdowns, vroegen om snelle en vaak ook creatieve oplossingen. Dankzij de nadere kennismaking en gezamenlijke inhoudelijke verkenningen zoals die met name ook aan de drie deeltafels plaatsvonden, wisten de organisaties elkaar beter te vinden en kon sneller worden geschakeld en op- of afgeschaald. Of, zoals een deelnemer aan de tafel tijdens de plenaire terugblik op 2020 het formuleerde toen hij reflecteerde op de samenwerking tussen zorg en welzijn: “1 + 1 = 3”. De aangekondigde “bevrozing” van de subsidietafels in 2021 en de daaruit voortvloeiende beperking van de gemeentelijke inzet tot vier kwartaalbijeenkomsten per jaar, staat in de ogen van de deelnemers haaks op deze positieve ontwikkeling.

Deeltafels

Om de realisatie van het Uitvoeringsplan 2020 zo optimaal mogelijk te laten verlopen, is in 2020 gewerkt met drie deeltafels, te weten:

1. Onafhankelijke Cliëntondersteuning, Sociaal Servicepunt en Sociaal Netwerkpunt.
2. Ouderen, Dementie, Mantelzorg en Maatjesprojecten.
3. GGZ en Participatie.

Hieronder volgt een overzicht van de door deze tafels in 2020 uitgevoerde activiteiten en behaalde resultaten.

Deeltafel Onafhankelijke Cliëntondersteuning, Sociaal Servicepunt en Sociaal Netwerkpunt

Sociaal Servicepunt (SSP)

Het SSP heeft als gevolg van de coronacrisis vanaf half maart de telefonische bereikbaarheid uitgebreid van vijf naar tien dagdelen per week. Er zijn diverse communicatiekanalen ingezet om alle inwoners te laten weten dat zij ook in coronatijd bij het SSP terecht konden. Met succes, want waar bij veel andere organisaties en

loketten de vraag sterk terugliep, bleef het bij het SSP onverminderd druk met een piek in april en mei.

De reguliere inloopsprekuren (twee per week en gesitueerd in De Groene Loper en De Waterlelie) konden vanaf half maart als gevolg van de lockdown eveneens geen doorgang meer krijgen. Het contact met cliënten verliep vanaf dat moment telefonisch of digitaal. Vanaf 4 juni kon opnieuw worden gestart met een spreekuur op locatie, aanvankelijk in de Groene Loper en vanaf november ook in de vestiging van de Bibliotheek aan de Vliet aan het Fluitpolderplein. Er is daarbij alleen op afspraak gewerkt.

Om de samenwerking met de jeugdketen te versterken neemt het SSP voortaan deel aan "Kansrijke Start". Ook is een plan opgesteld met Schoolformaat om de samenwerking tussen SSP en het schoolmaatschappelijk werk in het voortgezet onderwijs te versterken. In samenwerking met het Spel- en Opvoedpunt is het online platform "Opvoedweetjes" opgezet.

Dankzij de inzet tijdens de spreekuren van een gastvrouw/maatschappelijk werker met een migratieachtergrond, is de bekendheid en het bereik van het SSP bij met name deze groep vergroot. Voorts is in 2020 een structureel overleg ingesteld door de diverse organisaties betrokken bij de hulp- en dienstverlening aan inwoners met een migratieachtergrond. Naast het SSP en het Spel- en Opvoedpunt participeren hierin de deelnemers van de subsidietafel Financieel Zelfredzame en Digi- en Taalvaardige Inwoners. Om verwijzing en warme overdracht beter mogelijk te maken, is een inventarisatie gemaakt van alle spreekuren, vindplaatsen en activiteiten.

Onafhankelijke cliëntondersteuning

De cliëntondersteuners zagen in 2020 als gevolg van de coronacrisis de problematiek onder hun cliënten toenemen. De geplande werkzaamheden konden echter grotendeels worden uitgevoerd, zij het vaak op aangepaste wijze: meer dienstverlening vond telefonisch plaats en waar nodig zijn de medewerkers op huisbezoek geweest of werd buiten afgesproken in de tuin of voor een wandeling. Vooral ouderen ondervonden door het wegvallen van dagbesteding, huishoudelijke hulp, thuiszorg en sociale contacten veel last van de coronacrisis. Hier is zo adequaat mogelijk op ingespeeld door het contact warm te houden, vrijwilligers in te zetten en nieuwe, coronaproof activiteiten op te zetten, zoals een wandelclub.

Bij een deel van de cliënten van MEE ZHN ontbrak het begrip van wat corona is, waardoor zij niet goed in staat bleken om alle beperkende maatregelen in acht te nemen. Ook bleek het door het online of telefonisch contact onderhouden moeilijker om problemen te signaleren. Omdat sommige cliënten als gevolg van corona fysiek contact juist lastig vonden, bleek de nodige creativiteit nodig om toch een vertrouwensband op te kunnen

Sociaal Netwerk Punt (SNP)

Na de sluiting van de locatie aan de Van Faukenbergestraat is het SNP in januari 2020 ondergebracht in de kantine van voetbalvereniging ForumSport. De ruimtes en faciliteiten bleken helaas niet te voldoen aan de eisen die aan een werk- of vergaderruimte gesteld moeten worden. Het uitbreken van de coronacrisis maakte half maart een einde aan de tijdelijke inhuizing. Vanaf juni tot de tweede lockdown in het najaar werd het SNP ondergebracht in een pand aan de Fransstraat. Duidelijk is dat de aanwezigheid van een SNP in Voorburg voorziet in een behoefte. Het onderbrengen van het SNP in een multifunctioneel gebouw is daarbij wenselijk. Doorontwikkeling in 2021 van het SNP in het pand van de Bibliotheek aan de Vliet in Voorburg heeft hierbij zeker de voorkeur.

Deeltafel Ouderen, Dementie, Mantelzorg en Maatjesprojecten

De effecten van de beperkingen als gevolg van de coronapandemie zijn groot geweest voor de activiteiten van deze deeltafel, waar veel van de ondersteuning bestaat uit *face to face* contacten en groepsactiviteiten. Dit vereiste veel creativiteit van de professionals: veel activiteiten moesten op een andere wijze worden uitgevoerd of werden zelfs uitgesteld.

Vrijwilligers- en maatjesprojecten

Ondanks de moeilijke omstandigheden als gevolg van de beperkingen die werden opgelegd als gevolg van de coronacrisis, zijn de buddy's van het Buddynetwerk hun maatjes zoveel mogelijk blijven bezoeken. Indien dit niet mogelijk bleek werd gezocht naar alternatieven, waaronder beeldbellen. Ook de Vriendendienst L-V van Reakt kon tegen de verwachtingen in doordraaien. Hier bleek het samen wandelen een goede invulling bij het vormen van maatjeskoppels.

Personenalarmering

Personenalarmering heeft in de periode van beperkingen en gedeeltelijke of totale lockdown zonder twijfel haar meerwaarde bewezen. De drie aanbieders (Florence, WZH en Woej) hebben gezamenlijke ambities geformuleerd, die in 2021 verder worden uitgewerkt. De infrastructuur van personenalarmering vormde in 2020 ook onderdeel van een verkenning van innovatieve services op afstand.

Mantelzorgondersteuning

Als gevolg van de coronacrisis zijn de mantelzorgers vanaf half maart vooral via de mail en telefonisch door de social workers benaderd, ondersteund en geïnformeerd. Er konden minder huisbezoeken worden afgelegd. Uit de gesprekken kwam veel verdriet, eenzaamheid en onmacht naar voren. Met name de sluiting van de verpleeghuizen en de dagopvang en het niet op bezoek kunnen gaan bij zieke en

zelfs terminale geliefden hadden een grote impact. In verband met de coronacrisis konden het Alzheimer Café en het Mantelzorg café (MOM) helaas grotendeels niet doorgaan. Ook de lotgenotengroep voor mantelzorgers van partners van dementie, de lotgenotengroep rouwverwerking en de Dag van de Mantelzorg moesten worden uitgesteld.

Ontmoetingscentra dementie

De Ontmoetingscentra werden als gevolg van de coronacrisis in de maanden maart en april volledig gesloten. Met de bezoekers en hun mantelzorgers werd telefonisch contact onderhouden en waar nodig werd praktische of andere ondersteuning geboden. Vanaf mei werd waar de ruimte dit toeliet, het ontmoeten weer mogelijk gemaakt, zij het onder aangepaste omstandigheden, waardoor minder mensen konden deelnemen. Ook werden alternatieve ruimtes gezocht en werden, al dan niet op individuele basis, activiteiten buiten de centra ondernomen, zoals wandelen en een activiteit of maaltijd aan huis. De Ouderensoos van Woej ging per 1 mei op in het Ontmoetingscentrum in De Plint. Duidelijk is dat als gevolg van COVID-19 er sprake was van een toename van psychisch lijden en eenzaamheid.

Ouderen: Welzijn op Recept

Met financiële steun van ZonMW is in 2020 heet aanbod aan welzijn, zorg en ondersteuning in de wijk voor thuiswonende ouderen onderzocht. De uitkomsten vormden voor de betrokken partijen het uitgangspunt voor overleg over het oppakken van geconstateerde lacunes en het aanbrengen van accenten in het aanbod in 2021. Hierbij zijn ook de ambities van het Plan van Aanpak Ontmoetingscentra Dementie 2018-2020 betrokken.

Welzijn op Recept zag als gevolg van corona na een aanvankelijke daling in maart, april en mei, het aantal aanmeldingen duidelijk toenemen. Hierbij kwam een nieuwe groep in beeld van ouderen die zich voorheen nog goed zelf hadden kunnen redden. Gedurende het hele jaar is steeds contact gezocht met cliënten, ook met degenen waarvan het traject al was afgesloten, maar waarvan duidelijk was dat zij kwetsbaar zijn. Casussen bleven langer openstaan, omdat mensen niet konden deelnemen aan activiteiten. De eenzaamheid onder cliënten werd groter doordat bezoek en activiteiten wegvielen. Velen werden hierdoor somber.

Deeltafel GGZ en Participatie

Kwetsbare inwoners hebben het in 2020 door de coronacrisis heel zwaar gehad. Mensen met een GGZ-achtergrond die normaal naar de dagbesteding gingen konden daar alleen nog beperkt terecht en kregen te maken met expliciete regels. Veel cliënten gaven ook aan zeer angstig te zijn voor het virus. Ook voor veel medewerkers is 2020 een loodzwaar jaar geweest. Telkens weer was het een grote uitdaging om als gevolg van besmettingen de teambezetting op orde te krijgen. Ook het steeds moeten handhaven op de naleving van de coronamaatregelen werd door

veel medewerkers teambezetting op orde te krijgen. Ook het steeds moeten handhaven op de naleving van de voorgeschreven maatregelen werd door veel medewerkers als intensief en soms heel lastig ervaren.

GGZ

Het is gelukt om ondanks corona een blauwdruk te maken van een Herstelacademie passend in de gemeente Leidschendam-Voorburg die heeft geleid tot een plan van aanpak. Parallel daaraan is besloten om in 2020 een aantal activiteiten om te zetten naar digitaal aanbod in de vorm van een digitale huiskamer en online ondersteuningsgroepen.

Het aantal bezoekers van de Inloop 3.0 was beperkt vanwege de coronamaatregelen. De gemeenschappelijke inloop van Woej en Rivierduinen is gestopt. Daarnaast is de inloop op het terrein van Rivierduinen twee keer voor een langere periode gesloten geweest vanwege corona uitbraken op het terrein. Er is getracht met creatieve oplossingen zoveel mogelijk open te blijven voor ambulante bezoekers. Programma's en activiteiten vonden vaak in afgeslankte vorm plaats. Ook zijn er huisbezoeken afgelegd, wandelprogramma's gemaakt en online cursussen gegeven.

De ervaringsdeskundigen van de Buurtambassade bieden in het kader van hun re-integratie op de arbeidsmarkt praktische ondersteuning aan kwetsbare buurtbewoners. In 2020 werden 44 personen aangemeld door de Gemeente, Woej en andere ketenpartners. De meerderheid van deze groep bestond uit vrouwen van 65 jaar en ouder. Daarbij was veelal geen sprake van GGZ-problematiek, maar wel een vermoeden van dementie. Er werd in die gevallen doorverwezen naar specialistische indicatiestellers.

Conform de aanvraag heeft Indigo Preventie zich in 2020 binnen depressiepreventie gericht op volwassen burgers die een verhoogd risico hebben op het ontwikkelen van (licht) depressieve klachten en angstklachten. De coronamaatregelen zorgden ervoor dat een reeks geplande activiteiten geannuleerd of verzet moest worden. Een deel van de workshops is online aangeboden. Ook is er extra geïnvesteerd in het sturen van digitale nieuwsbrieven met coronatips en diverse links naar nuttige filmpjes en websites. Indigo Preventie bleef daarnaast bereikbaar voor individuele ondersteuning.

Participatie

De voorbereidingen van het Participatieplan zijn in het najaar in overleg met de partnerorganisaties door Woej afgerond. Dit heeft onder andere geresulteerd in een handreiking voor de verwijzers bij WIJZ. Doel was in de periode september – december 20 door WIJZ aangereikte mensen met een grote achterstand op de arbeidsmarkt te begeleiden naar dagactiviteiten of vrijwilligerswerk. De start van het project is echter sterk belemmerd door de coronacrisis: vanuit WIJZ werden lange tijd geen kandidaten doorverwezen. Eerst in december zijn 2 deelnemers aangemeld en is het eerste contact met hen gelegd.

De geplande activiteiten van VTV konden ondanks de coronacrisis grotendeels met succes worden gerealiseerd. Er werden tien vrijwilligers en hulpvragers gematcht en de Beweegcoach kon drieëntwintig mensen met een beperking koppelen aan reguliere sportactiviteiten. Voor GGZ-cliënten bleken wandelen en fietsen zinvolle activiteiten.